

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

Uitnodiging overeenkomstig artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag om opmerkingen te maken betreffende steunmaatregel C 15/2000 (ex N 638/99) — Gewijzigde steunregeling houdende vermindering van sociale bijdragen

(2000/C 184/03)

(Voor de EER relevante tekst)

De Commissie heeft Zweden bij schrijven van 4 april 2000, dat, na een samenvatting, in de authentieke taal is weergegeven, in kennis gesteld van haar besluit tot inleiding van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag ten aanzien van de bovengenoemde steunmaatregel.

Belanghebbenden kunnen hun opmerkingen over de steunregeling maken door deze binnen een maand vanaf de datum van deze bekendmaking te zenden aan:

Europese Commissie
 Directoraat-generaal Concurrentie
 Directoraat Overheidssteun I
 Wetstraat 200
 B-1049 Brussel
 Fax (0032-2) 296 98 15.

Deze opmerkingen zullen ter kennis van Zweden worden gebracht. Een belanghebbende die opmerkingen maakt, kan, met opgave van redenen, schriftelijk verzoeken om vertrouwelijke behandeling van zijn identiteit.

SAMENVATTING

I. PROCEDURE

1. Bij brief van 22 oktober 1999 heeft Zweden, op grond van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag, een gewijzigde steunregeling houdende verlaging van sociale bijdragen aangemeld. De regeling is een wijziging en een uitbreiding van de steunregeling houdende verlaging van sociale bijdragen („Nedsatta socialavgifter”) die per 31 december 1999 verstreek. In 1997 had de Commissie onder nummer E 8/96 (brief SG(97) D/6781 van de Commissie van 7 augustus 1997) dienstige maatregelen genomen ten aanzien van die regeling.
2. Bij brief D/64905 van 25 november 1999 verzocht de Commissie om bijkomende informatie over de bovengenoemde steunmaatregel. De Zweedse autoriteiten deden de gevraagde informatie toekomen bij brief van 21 december 1999, die bij de Commissie werd ingeschreven op 22 december 1999.

II. BESCHRIJVING VAN DE MAATREGEL

3. Onder de voorgestelde regeling worden de socialezekerheidsbijdragen die verschuldigd zijn voor personen welke in dienst zijn bij ondernemingen die in in aanmerking komende gebieden gevestigd zijn en bepaalde dienstenactiviteiten verrichten, verlaagd met acht procentpunten.
4. De gebieden die krachtens de regeling in aanmerking komen, maken deel uit van het gebied dat door de Zweedse autoriteiten is voorgesteld om in aanmerking te komen voor de afwijking van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag wegens de geringe bevolkingsdichtheid.
5. De regeling verstrijkt per 31 december 2000 en er is een bedrag van 36,6 miljoen EUR voor uitgetrokken.

III. BEOORDELING

6. De Zweedse autoriteiten hebben voldaan aan de procedurevereisten van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag door de voorgestelde steunregeling aan te melden.
7. De steun is gericht op ondernemingen die gevestigd zijn in specifieke regio's in het noorden van Zweden en is bedoeld om de hinderpalen te overwinnen waarmee die bedrijven te kampen hebben. Derhalve wordt de regeling getoetst aan artikel 87, lid 3, van het EG-Verdrag en inzonderheid aan de richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen (PB C 74 van 10.3.1998, blz. 9) (hierna „de richtsnoeren” genoemd).
8. De krachtens de regeling toegekende steun behelst exploitatiesteun. Er zijn in Zweden geen regio's die in aanmerking komen voor de afwijking van artikel 87, lid 3, onder a). Derhalve kan exploitatiesteun slechts worden toegekend voorzover de steun bedoeld is om bijkomende vervoerskosten te compenseren. De voorwaarden waaronder een dergelijke steun kan worden goedgekeurd zijn omschreven in punt 4.16 en bijlage II van de richtsnoeren. De Commissie heeft de voorgestelde steun aan deze voorschriften getoetst. Haar bevindingen worden hierna weergegeven.
9. De gebieden die in aanmerking komen voor de toepassing van de regeling ter verlaging van de sociale bijdragen, zijn alle vervat in de regionalesteunkaart (2000-2006) van Zweden die op 22 oktober 1999 is aangemeld. Zweden heeft zich ertoe verbonden de regeling niet ten uitvoer te leggen zolang de Commissie de kaart van de Zweedse regio's die voor de periode 2000-2006 onder te toepassing van artikel 87, lid 3, onder c), vallen, niet heeft goedgekeurd. Tevens heeft Zweden zich ertoe verbonden om, indien nodig, de geografische dekking van de regeling te wijzigen teneinde ze in overeenstemming te brengen met de lijst van regio's in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), welke door de Commissie is goedgekeurd voor de periode 2000-2006.

De Commissie erkent dat het gebied dat krachtens de regeling in aanmerking komt, voldoet aan de andere criteria welke zijn vastgesteld onder het vijfde streepje van bijlage II bij de richtsnoeren en derhalve kan worden aangemerkt als een regio met een geringe bevolkingsdichtheid.

10. De regeling betreft voornamelijk dienstensectoren. Zweden heeft bevestigd dat het krachtens de regeling geen steun zal verlenen aan ondernemingen in gevoelige sectoren, noch aan ondernemingen in sectoren waarvoor geen alternatieve locatie bestaat.
11. De Zweedse autoriteiten rechtvaardigen de steunverlening op grond van de regeling als compensatie voor bijkomende vervoerskosten die door de in aanmerking komende ondernemingen worden gedragen. Zweden definieert die bijkomende vervoerskosten als bijkomende uitgaven die worden gedragen door ondernemingen in de in aanmerking komende regio en een aantal kosten betreffen die door de afstand worden beïnvloed. Die kosten omvatten reiskosten van het personeel, telecommunicatie- en datacommunicatiekosten, kosten op gebied van bedrijfsdiensten, marketing, management en opleiding van personeel. Uit een door de Zweedse autoriteiten bestelde studie blijkt dat de gemiddelde jaarlijkse uitgaven per personeelslid 115 177 SEK bedragen voor ondernemingen die gevestigd zijn in de in aanmerking komende regio, in vergelijking met slechts 63 145 SEK voor ondernemingen die in de regio Stockholm gevestigd zijn. Volgens Zweden bedragen de bijkomende kosten die met de afstand verband houden en worden gedragen door ondernemingen in de in aanmerking komende regio, derhalve 52 032 SEK per werknemer per jaar. Dit bedrag is aanzienlijk hoger dan de gemiddelde waarde van de verlaging van de socialezekerheidsbijdragen met 8 %, hetgeen gemiddeld 16 000 SEK per werknemer per jaar vertegenwoordigt.

Onder het tweede streepje van bijlage II van de richtsnoeren is duidelijk bepaald dat vervoerssteun „alleen mag worden aangewend voor de extra vervoerskosten”. De Commissie betwijfelt het of het begrip „bijkomende kosten die met de afstand verband houden” in overeenstemming is met het begrip „extra vervoerskosten” en of die bijkomende kosten, zoals zij door Zweden zijn gespecificeerd en gekwantificeerd, kunnen worden gebruikt als rechtvaardiging voor het verlenen van steun ter compensatie van bijkomende vervoerskosten in de regio's die voor steunverlening in aanmerking komen krachtens de voorgestelde regeling.

In deze context is de Commissie ertoe bereid te onderzoeken of barre weersomstandigheden en andere specifieke omstandigheden een bijkomende rechtvaardiging kunnen verschaffen voor de steun die krachtens de regeling wordt verleend.

De steun die krachtens de voorgestelde regeling wordt verleend, is berekend op basis van de socialezekerheidsbijdragen die door de in aanmerking komende ondernemingen zijn verschuldigd. Het door elke onderneming ontvangen

steunbedrag is als dusdanig uitsluitend afhankelijk van het aantal werknemers dat in dienst is in de in aanmerking komende vestigingen, alsook van de loonkosten van elk van die werknemers. Zelfs indien bijkomende kosten die met de afstand verband houden, zouden worden aanvaard als een geldige basis voor het verlenen van vervoerssteun, is het nog steeds niet duidelijk op welke wijze de krachtens de voorgestelde regeling aan elke afzonderlijke begunstigde verleende steun in verband kan worden gebracht met de voornoemde bijkomende kosten die daadwerkelijk door elk van die begunstigten worden gedragen. Om die reden bestaat er een gevaar voor overcompensatie op het niveau van de afzonderlijke begunstigten. In het licht van het bovenstaande betwijfelt de Commissie het of de wijze waarop het steunbedrag in individuele gevallen wordt berekend, in overeenstemming is met het bepaalde onder het tweede en het derde streepje van bijlage II bij de richtsnoeren.

IV. CONCLUSIE

12. In het licht van de bovenstaande overwegingen maant de Commissie Zweden, op grond van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag, aan om zijn opmerkingen kenbaar te maken en alle dienstige gegevens ter beoordeling van de maatregel te verstrekken binnen één maand vanaf de ontvangst van deze brief.

TEKST VAN DE BRIEF IN DE AUTHENTIEKE TAAL

„Kommissionen vill härmed underrätta Sverige om att den, efter att ha granskat de upplysningar som de svenska myndigheterna lämnat, har beslutat att inleda förfarandet angivet i artikel 82.2 i EG-fördraget.

I. FÖRFARANDE

- 1) Genom en skrivelse av den 22 oktober 1999, som registrerades vid kommissionen den 25 oktober 1999, anmälde Sverige enligt artikel 88.3 i fördraget förändrade villkor för nedsättning av socialavgifter, som innebär en ändring och förlängning av stödprogrammet Nedsättning av socialavgifter som upphörde att gälla den 31 december 1999. 1997 antog kommissionen de åtgärder som krävdes beträffande detta program under nummer E 8/96 (kommissionens skrivelse SG(97) D/6781 av den 7 augusti 1997).
- 2) Genom skrivelse D/64905 av den 25 november 1999 begärde kommissionen ytterligare upplysningar om denna stödåtgärd. De svenska myndigheterna lämnade de begärda upplysningarna i en skrivelse av den 21 december 1999, som registrerades vid kommissionen den 22 december 1999.

II. SAKFÖRHÅLLANDE

3) Stödberättigade regioner:

De områden som är berättigade till stöd enligt det föreslagna programmet anges i andra spalten i följande tabell:

Tabell 1: Stödberättigade områden enligt det föreslagna stödprogrammet

NUTS nivå III	Stödberättigade kommuner eller kommundelar	Folkmängd 31.12.1998	Invånare per km ²
Dalarna	Vansbro	7 476	4,8
	Malung	10 972	2,7
	Orsa	7 150	4,1
	Älvdalen	7 932	1,1
	Del av Mora (endast Våmhus och Venjan)	2 100	2
Västernorrland	Ånge	11 497	3,8
	Del av Sundsvall (endast Holm och Liden)	1 500	1,7
	Sollefteå	22 854	4,2
	Del av Örnsköldsvik (endast Anundsjö, Skorped, Björna och Trehörningsjö)	8 000	1,9
Jämtland	Strömsund	14 575	1,4
	Åre	9 838	1,3
	Härjedalen	11 723	1
	Ragunda	6 540	2,6
	Bräcke	7 864	2,3
	Krokom (utom Aspås, Ås och Rödön)	14 279	2,3
	Berg	8 274	1,4
	Östersund (utom församlingarna Östersund, Frösö, Sunne, Lockne, Marieby, Brunflo, Kyrkås och Lit)	58 673	26,4
Västerbotten	Storuman	7 177	1
	Sorsele	3 281	0,4
	Dorotea	3 441	1,2
	Vilhelmina	8 125	1
	Åsele	3 789	0,9
	Bjurholm	2 786	2,1
	Vindeln	6 245	2,4
	Malå	3 821	2,4
	Lycksele	13 386	2,4
	Norsjö	4 850	2,8
	Del av Skellefteå (endast Jörn, Fällfors och Kalvträsk)	3 500	1,3
Norrbotten	Arvidsjaur	7 401	1,3
	Arjeplog	3 517	0,3
	Jokkmokk	6 305	0,3
	Överkalix	4 366	1,6
	Kalix	18 408	10,2
	Övertorneå	5 868	2,5
	Pajala	7 779	1
	Gällivare	20 987	1,3
	Älvsbyn	9 101	5,3
	Del av Piteå (f.d. Markbygdens kbf)	650	0,7
	Del av Boden (endast Edefors och Gunnarsbyn)	2 800	0,9
	Haparanda	10 580	11,5
	Kiruna	25 148	1,3
Värmland	Torsby	14 142	3,4
Gävleborg	Ljusdal	20 167	3,8

4) Stödberättigade branscher/verksamheter

Stödprogrammet är tillämpligt på företag inom följande branscher eller med verksamhet inom följande områden:

- Uppdrags-, uthyrnings- och reparationsverksamhet.
- Hotell-, pensionats- och campingverksamhet.
- Restaurang- och kaféverksamhet som bedrivs i kombination med hotell-, pensionats- och campingverksamhet.
- Renhållnings-, städnings- och tvätteriverksamhet.
- Rekreationsservice och kulturell serviceverksamhet med undantag av biblioteksverksamhet.
- Verksamhet som bedrivs av ideella, kulturella och religiösa organisationer samt intresseorganisationer.
- Enheter som bedriver administrativ verksamhet avseende företagsledning, ekonomi- och löneadministration, bokföring, administrativ databehandling, registreringsverksamhet, telefonförsäljning samt ordermottagning.

Programmet är inte tillämpligt på verksamheter aktiva inom administrativa funktioner som tillhör företag som är verksamma med produktion, bearbetning och marknadsföring av sådana jordbruksprodukter som anges i bilaga I till EG-fördraget och inte heller till företag inom följande känsliga sektorer: fiskeriverksamhet, kol, stål, transport, skeppsbyggnad, syntetfiber och motorfordon.

5) Stödform och -belopp

Enligt åtgärden skall de föreskrivna socialavgifterna sättas ned med åtta procentenheter för anställda på företag som är belägna i de stödberättigade regionerna och som är verksamma inom en stödberättigad bransch eller på ett stödberättigat område.

6) Kumulering

Nedsättning av socialavgifter får inte lämnas om sökanden för samma period beviljats transportbidrag enligt den ändrade ordningen för regionalt transportbidrag (N 146/99).

7) Varaktighet

Åtgärden skall upphöra att gälla efter den 31 december 2000.

8) Budget:

För år 2000 har SEK 313 734 000 (cirka 36 634 000 euro) budgeterats.

III. BEDÖMNING

- 9) De svenska myndigheterna har följt det förfarande som föreskrivs i artikel 88.3 i EG-fördraget genom att anmäla den föreslagna åtgärden innan den sätts i kraft.
- 10) Enligt åtgärden används statliga medel för att ge en ekonomisk fördel (nedsatta socialavgifter) till vissa, specifika företag (företag som är belägna inom de stödberättigade områdena och som tillhör särskilt angivna branscher eller bedriver verksamhet på särskilt angivna områden). Många av dessa företag bedriver näringsverksamhet inom vilken det förekommer handel mellan medlemsstaterna. Med hänsyn till detta finner kommissionen att den föreslagna ordningen ger upphov till statligt stöd enligt artikel 87.1.
- 11) Det stöd som ges enligt åtgärden riktar sig till företag som är belägna i särskilt angivna regioner i norra Sverige och syftar till att dessa skall övervinna de handikapp de ställs inför på grund av den låga befolkningstätheten i dessa regioner och det hårda klimatet. Anmälan granskas därför utifrån artikel 87.3 i EG-fördraget och med särskilt beaktande av Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål (EGT C 74, 10.3.1998, s. 9) – nedan kallade riktlinjerna.
- 12) Stöd som beviljas enligt ordningen utgör driftsstöd av följande skäl:
  - Det minskar mottagarnas normala löpande utgifter (deras socialavgifter).
  - Det finns inte heller något krav på att stödet skall vara kopplat till en nyinvestering.
- 13) Kommissionen motsätter sig normalt driftsstöd. Sådant stöd är av permanent natur och kommissionens uppfattning är att stimulans effekterna av sådant stöd är mindre påtagliga. Det finns därför risk för att driftsstöd permanent snedvrider konkurrensen utan att på ett effektivt sätt bidra till uppnåendet av det gemensamma intresset, vilket är vad som kan motivera statligt stöd.

Driftsstöd godtas därför endast i undantagsfall. Enligt punkterna 4.15 och 4.16 i riktlinjerna får driftsstöd endast beviljas i följande två fall:

  - Normalt driftsstöd får endast beviljas i sådana regioner som avses i artikel 87.3 under förutsättning att stödet är motiverat och står i förhållande till de handikapp som det är avsett att kompensera för.

- I de yttersta områdena och i regioner med låg befolkningstäthet som omfattas av undantag enligt artikel 87.3 a eller 87.3 c får stöd som är avsedda att kompensera för merkostnader för transport tillåtas på de särskilda villkor som anges i bilaga II till riktlinjerna.
- 14) Det finns inte några regioner i Sverige som är berättigade till undantag enligt artikel 87.3 a och inte heller några som motsvarar definitionen av "yttersta områden" i Förklaring 26 om regionerna i gemenskapens yttersta områden som bifogas Fördraget om Europeiska unionen.
- 15) Åtgärden nedsättning av socialavgifter är riktad till de regioner med låg befolkningstäthet i Sverige som är berättigade till undantag enligt artikel 87.3 c. Kommissionen har därför undersökt om den föreslagna stödordningen överensstämmer med bestämmelserna och villkoren i punkt 4.16 och bilaga II i riktlinjerna. Undersökningen har gett följande resultat:
- 16) *Geografisk täckning*

Enligt punkt 4.16 i riktlinjerna får transportstöd endast ges till företag som är belägna i de yttersta områden eller regioner med låg befolkningstäthet som är berättigade till regionalstöd enligt artikel 87.3 a eller 87.3 c.

De områden som är stödberättigade enligt den föreslagna åtgärden är regioner med låg befolkningstäthet som är berättigade till regionalstöd enligt artikel 87.3 c.

- De områden som anges i tabell 1 ovan ingår alla i den förteckning över artikel 87.3 c-regioner under perioden 2000–2006 som anmälts av Sverige (skrivelse från Sveriges ständiga representation, avsänd den 22 oktober 1999 och registrerad av generalsekretariatet den 25 oktober 1999 med referensnummer SG(99) A/13848/2).

De svenska myndigheterna har åtagit sig att inte genomföra åtgärden förrän kommissionen genom ett formellt beslut har godkänt förteckningen över regioner som är berättigade till regionalstöd enligt artikel 87.3 c under perioden 2000–2006. De har också åtagit sig att, om så skulle krävas, ändra åtgärdens geografiska täckning så att den överensstämmer med den förteckning över artikel 87.3 c-regioner som slutgiltigt godkänns av kommissionen.

- Kriterium för låg befolkningstäthet

Fem svenska regioner som tillhör NUTS nivå III har en befolkningstäthet under 12,5 invånare per kvadratkilometer och kan därför betraktas som områden med låg befolkningstäthet. Dessa regioner är Norrbotten, Jämtland, Västerbotten, Västernorrland och Dalarna (se tabell 2 nedan). Den sammanlagda befolkningen i dessa fem NUTS nivå III-regioner är 1 184 824 invånare.

Tabell 2: NUTS nivå III-regioner i Sverige med en befolkningstäthet under 12,5 invånare per kvadratkilometer

	Befolkning 31.12.1998	Invånare per km ²
Norrbotten	260 473	2,6
Jämtland	131 766	2,7
Västerbotten	257 803	4,7
Västernorrland	251 884	11,6
Dalarna	282 898	10,0
Summa	1 184 824	–

De flesta områden som är berättigade till stöd enligt den föreslagna ordningen tillhör någon av ovanstående NUTS nivå III-regioner. Två av de föreslagna kommunerna (Ljusdal och Torsby) tillhör dock inte någon av de fem NUTS nivå III-regioner som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet (de tillhör Värmland resp. Gävleborg). Det kan ändå godtas att dessa båda kommuner tas med i förteckningen över områden som är berättigade till regionalstöd på grundval av kriteriet om låg befolkningstäthet, eftersom åtgärden överensstäm-

mer med femte strecksatsen i bilaga II till riktlinjerna. Enligt femte strecksatsen är en viss flexibilitet tillåten inom vissa gränser när det gäller valet av sådana områden. Dessa gränser iaktas i fallen Torsby och Ljusdal.

- Flexibiliteten i valet av områden ökar inte den befolkningsandel som omfattas av transportstöd.

För att kontrollera detta måste man jämföra den sammanlagda befolkningen i de fem NUTS nivå III-regioner som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet med den sammanlagda befolkningen i alla områden som omfattas av en åtgärd för transportstöd i Sverige. Vid sidan av åtgärden om nedsättning av socialavgifterna administrerar Sverige även den andra åtgärden för transportbidrag (N 146/99).

Den ändrade förordningen om regionalt transportbidrag (N 146/99) omfattar hela territoriet i fyra av de tidigare nämnda NUTS nivå III-regionerna (Norrbot-

ten, Jämtland, Västerbotten och Västernorrland) med en sammanlagd befolkning av 901 926 invånare. Ordningen med nedsättning av socialavgifter omfattar delar av samma NUTS nivå III-regioner och tre ytterligare områden: delar av Dalarnas län (den femte NUTS nivå III-regionen som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet), Ljusdal (Gävleborg) och Torsby (Värmland). Den sammanlagda befolkningen i dessa tre ytterligare områden är 70 481 personer. Därigenom uppgår det sammanlagda invånarantalet i de områden som omfattas av åtgärderna för transportstöd i Sverige till 971 865. Detta ligger fortfarande klart under det sammanlagda invånarantalet i de fem NUTS nivå III-regioner som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet.

Tabell 3: Befolkning i transportstödsberättigade områden i Sverige

	Befolkning i NUTS III-regioner med under 12,5 inv/km ²	Befolkning i områden som omfattas av transportstöd		
		Förordningen om transportstöd (N 146/99)	Nedsättning av socialavgifterna (N 638/99)	Befolkning som omfattas av en av ordningarna eller båda
Norrbotten	260 473	260 473	122 910	260 473
Jämtland	131 766	131 766	131 766	131 766
Västerbotten	257 803	257 803	60 401	257 803
Västernorrland	251 884	251 884	43 851	251 884
Dalarna	282 898	0	35 630	35 630
Torsby + Ljusdal	0	0	34 851	34 309
Summa	1 184 824			971 865

— Invånarantalet i Torsby och Ljusdal är relativt litet i förhållande till det sammanlagda invånarantalet i de områden som är berättigade till transportstöd (34 309 invånare eller 3,5 % av den sammanlagda folkmängden i de områden som är berättigade till transportstöd).

— Torsby och Ljusdal gränsar till NUTS nivå III-regioner som uppfyller kriteriet om låg befolkningstäthet.

— Ljusdal och Torsby har en befolkningstäthet på 3,8 resp. 3,4 invånare per kvadratkilometer. Detta är klart under de 12,5 invånare per kvadratkilometer som är kriteriet för låg befolkningstäthet.

Hänsyn skall dessutom tas till följande överväganden:

— Torsby och Ljusdal ingick i förteckningen över mål 6-regioner ("regioner som är ytterst glesbefolkade") enligt definitionen i Protokoll 6 till anslutningsfördraget.

— Båda kommunerna ingår i det svenska mål 1-området för perioden 2000–2006 (Kommissionens beslut av den 1 juli 1999 om upprättande av en förteckning över regioner som omfattas av strukturfondernas mål 1 för perioden 2000 till och med 2006 (EGT L 194, 27.7.1999, s. 53)).

Med hänsyn till ovanstående finner kommissionen att det geografiska område som är berättigat till stöd enligt den föreslagna ordningen uppfyller villkoren i punkt 4.6 och bilaga II i riktlinjerna.

17) Branschomfattning

Ordningen omfattar i huvudsak verksamheter inom tjänstesektorn och även administrativa enheter på tillverkande företag (t.ex. försäljningsavdelningen på ett stort tillverkningsföretag).

De svenska myndigheterna har bekräftat att åtgärden inte skall tillämpas på något företag som ägnar sig åt produktion, bearbetning eller marknadsföring av jordbruksprodukter som tas upp i bilaga I till fördraget och inte heller på något företag inom följande sektorer: fiskeriverksamhet, kol, stål, transport, skeppsbyggnad, syntetfiber och motorfordon.

Åtgärden uppfyller slutligen kravet i tionde strecksatsen i bilaga II till riktlinjerna, dvs. den omfattar inte några sektorer där en alternativ lokalisering inte kan komma i fråga (utvinningsprodukter, vattenkraftverk osv.)

18) Motiv för stödet

Enligt artikel II i riktlinjerna får transportstöd endast användas för att kompensera merkostnader för transport av varor inom det berörda landets gränser. Enligt punkt 4.16 i riktlinjerna ankommer det på medlemsstaten att visa att dessa merkostnader förekommer och att bestämma deras omfattning.

— I sin anmälan motiverar Sverige det stöd som skall ges enligt åtgärden med det faktum att företag som är belägna i den stödberättigade regionen har "indirekta avståndsberoende merkostnader" för transport som beror på det geografiska läget, den mycket låga befolk-

ningstätheten och det hårda klimatet i den berörda regionen.

— 1998 beställde Sverige en undersökning av Statens institut för regionalforskning (SIR). Undersökningen skulle fastställa de "avståndsberoende merkostnaderna" för företag i de områden som är stödberättigade enligt den föreslagna åtgärden. I undersökningen definierades "avståndsberoende merkostnader" som de merkostnader företagen i den stödberättigade regionen ådrog sig inom en rad kostnadsslag som antogs vara avståndskänsliga, bl.a. följande: Kostnader i samband med personalens resor samt kostnader för tele- och datakommunikation, företagstjänster, marknadsföring, företagsledning och personalutbildning. För att kvantifiera de avståndsberoende merkostnaderna jämförde man i undersökningen utgifterna inom de relevanta kostnadsslagen hos ett urval tjänsteföretag i den stödberättigade regionen med motsvarande utgifter hos ett urval liknande företag i Stockholmsområdet. Undersökningens resultat blev att de genomsnittliga årliga kostnaderna för dessa poster var 115 177 kronor per person för företag i den stödberättigade regionen men bara 63 145 per anställd i företag i Stockholmsområdet (närmare uppgifter ges i Tabell 4). På grundval av dessa resultat drog de svenska myndigheterna slutsatsen att de avståndsberoende merkostnaderna för företag i det stödberättigade området uppgick till 52 032 kronor per anställd och år. SIR ansåg att en mycket stor del av de avståndsberoende merkostnaderna kunde tillskrivas merkostnader för resor (t.ex. större kostnader för företagstjänster i det stödberättigade området, till stor del beroende på de relativt höga resekostnaderna för de konsulter som levererade dessa tjänster).

Tabell 4: Avståndsberoende merkostnader per anställd och år

Kostnadsslag	Stödområde (SEK)	Stockholmsområdet (SEK)	"Merkostnader" (SEK)
Resor			
— Resekostnader	12 992	6 227	6 765
— Ej kostnadseffektiv restid	7 411	1 414	5 997
— Traktamenten etc.	6 585	1 101	5 484
Data- och telekommunikationer	11 860	15 482	- 3 622
Företagstjänster	36 115	12 570	23 545
Marknadsföring	31 979	18 953	13 026
Styrelsekostnader	1 383	135	1 248
Utbildning	6 852	7 263	- 411
Summa	115 177	63 145	52 032

Källa: SIR:s undersökning (citerad av de svenska myndigheterna)

- Sverige beräknar det genomsnittliga värdet av nedsättningen av socialavgifterna till cirka 16 000 kronor per anställd och år. Detta är betydligt mindre än de genomsnittliga avståndsberoende merkostnaderna per anställd och år för företagen i det stödberättigade området.
- På grundval av ovanstående drar Sverige slutsatsen att det stöd som skall beviljas enligt åtgärden bara delvis ger kompensation för de stödberättigade företagens avståndsberoende merkostnader.
- Vad gäller kumulering med transportstöd och andra åtgärder är det viktigt att lägga märke till att de svenska myndigheterna har bekräftat att företag som har mottagit direkt transportbidrag enligt den ändrade förordningen om regionalt transportbidrag (N 146/99) inte är berättigade till stöd enligt ordningen med nedsättning av socialavgifterna under samma period.

I den andra strecksatsen i bilaga II till riktlinjerna fastslås klart att transportstöd får endast gälla merkostnader för transport av varor inom det berörda landets gränser. Kommissionen hyser tvivel om huruvida begreppet "avståndsberoende merkostnader", så som det definieras i SIRs undersökning, överensstämmer med begreppet merkostnader för transport av varor. Kommissionen betvivlar därför att de avståndsberoende merkostnader som Sverige angivit och kvantifierat kan användas som motiv för beviljande av stöd för att uppväga merkostnader för transport i regioner som är berättigade till undantag enligt artikel 87.3 c EG på grundval av kriteriet om befolknings-täthet.

Kommissionen är dock inte motvillig till att undersöka huruvida kärva klimatförutsättningar och andra specifika omständigheter kan ge ytterligare rättfärdigande för det stöd som ges under åtgärden.

19) Beräkning av omfattningen av stödet till företagen

Enligt den föreslagna åtgärden ges företagen en nedsättning med åtta procentenheter av de socialavgifter som skall betalas för varje anställd inom de enheter som bedriver stödberättigade verksamheter i de stödberättigade regionerna.

Enligt tredje strecksatsen i bilaga II till riktlinjerna måste transportstöd vara objektivt kvantifierbara på förhand på grundval av ett nyckeltal "stöd per tillryggalagd kilometer" och "stöd per viktenhet". I första strecksatsen anges vidare: "Stöden får endast användas för att kompensera merkostnader för transport" och att "överkompensation får inte äga rum under några omständigheter". Detta innebär att det skall vara möjligt att fastställa ett klart samband mellan det stöd som beviljas varje enskild mottagare och de merkostnader för transport som var och en faktiskt har ådragit sig.

Stöd enligt åtgärden nedsättning av socialavgifter beräknas på grundval av de socialavgifter som skall betalas av de stödberättigade företagen. Därigenom är stödbeloppet för varje företag endast beroende av antalet anställda på de stödberättigade etableringsställena och på lönekostnaderna för dessa anställda. Det är därför fortfarande inte klart – även om avståndsberoende merkostnader skulle godtas som ett giltigt motiv för beviljande av transportstöd – vad det kan finnas för samband mellan det stöd som skall ges till varje enskild mottagare enligt den föreslagna ordningen och de avståndsberoende merkostnader som faktiskt uppkommer för var och en av mottagarna. På grund av detta finns det risk för överkompensation när det gäller enskilda stödmottagare. Med hänsyn till ovanstående betvivlar kommissionen att metoden för att beräkna stödbeloppet i varje enskilt fall överensstämmer med andra och tredje strecksatserna i bilaga II till riktlinjerna.

IV. SLUTSATS

- 20) Med hänsyn till ovanstående överväganden ger kommissionen inom ramen för förfarandet i artikel 88.2 i EG-fördraget Sverige tillfälle att inom en månad från mottagandet av denna skrivelse yttra sig och tillhandahålla alla upplysningar som kan bidra till undersökningen av åtgärden. Kommissionen uppmanar de svenska myndigheterna att omedelbart översända en kopia av denna skrivelse till de potentiella stödmottagarna.
- 21) Kommissionen påminner Sverige om att artikel 88.3 i EG-fördraget har en uppskjutande verkan och hänvisar till artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999, som föreskriver att allt olagligt stöd kan återkrävas från mottagarna."